

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Az Erdélyi Múzeum 1894. évi IX. füzetében Dr. Ferenczi Zoltán befejezi Br. Wesselényi Miklós színjátszó-társasága Magyarországon cz., irodalomtörténeti adatokban gazdag cikksorozatát. A X. füzetben Hindy Árpád Kultsár Istvánról s az általa szerkesztett Hazai Tudósításokról közöl érdekes adatokat. Az 1895. évi II. füzetben Dr. Gyalui Farkas egy multszázadi székely határőr, Adorján Imre verseit tartalmazó kéziratot ismerteti; közleménye különnyomatban is megjelent.

Az Irodalomtörténeti Közlemények 1894. évi IV. füzetében Ráth György befejezi Gradeczki Horváth Gergely és Lám Sebestyén hitvitája című cikksorozatát, mely azóta külön kiadásban is megjelent. A f. évi I. füzetben Széchy Károly a Praykódex ügyében szólal föl, s azt indítványozza, hogy a kódex, mely a halotti beszéden kívül többi részeiben is rendkívül becses történeti és egyháztörténeti adatokat tartalmaz, az ezredéves emlékünnepep alkalmából egész terjedelmében tétessék közzé. Heinrich Gusztáv Aranyos-rákosi Székely Sándor életrajzából adja az 1. közleményt. Ráth György egy XVI. századi római kath. magyar ritualét ismertet teljes szövegében, mely az Oláh Miklós-féle Ordo et Ritus-nak az egri érseki könyvtárban őrzött példánya kéziratoss függeléke gyanánt maradt meg napjainkig. Zoványi Jenő a kolozsvári reformátusok belső templomában őrzött egyleveles nyomtatványokat, az u. n. chartákat ismerteti, számszerint 10 dbot, melyek egyes kiváló lelkész és egyházi író életrajzait tartalmazák. Az érdekes közlemény bibliografiai jelentőségére illető rovatunkban legközelebb visszatérünk. Bárczay Oszkár a Tudománytár kiadására vonatkozó anteaktákat közli

A Századok 1894. évi 10. füzetében Thaly Kálmán három irodalomtörténeti adalékot közöl a Rákóczi-korból; ezek elseje több XVII. századi elveszett történelmi s irodalmi mű emlékét eleveníti fel, a harmadik Páriz-Pápai Ferencz életrajzához szolgáltat becses adatot. A f. évi 1. füzetben találjuk Szilágyi Sándornak Salamon Ferencz felett a M. Tud. Akadémiában elmondott emlékbeszédét. Ráth György Két kassai plébános a XVI. században cz. cikkében, mely a 2—5. füzetekben is folyik, Frölich Tamás és Gogreff Mento életrajzával és irodalmi működésével foglalkozik; dolgozata sokban kiegészíti »Pilcz Gáspár és ellenfelei« című értekezését, mely a Magyar Könyv-Szemle 1892/93. évfolyamában jelent meg. A 2. füzetben Á. A. ismerteti Zdekauernek Lo studio di Siena nel rinascimento címmel a sienai egyetemről írt könyvét, és M. S. Volf Theobaldnak Honter Jánosról Brassóban megjelent német munkájáról mond bírálatot. A 3. és 4. füzetben Kollányi Ferencz a XVI. század második felében élt

Illicini Péter sienai születésű esztergomi kanonokról értekezik, s felsorolja ennek nyomtatásban megjelent és kézirati műveit. A 4. füzetben azonkívül *D. Kr.* röviden megemlékezik Mátyás király két leveleskönyvéről, melyek közül az egyiket, a pannonhalmi főapátság tulajdonát képező XVII. századi kéziratot, Récey Viktor ismertette a M. Történelmi Társulat márcziusi vál. ülésén, a másikra, mely az esztergomi főkáptalani könyvtárban őriztetik, Némethy Lajos hívta fel a társulat figyelmét.

A Történelmi Tár 1894. évi IV. füzetében Kiss Bálint a Barcsayak családi levéltárát ismerteti. Reizner János megkezdi az Esterházy grófok pápai levéltárában őrzött czéhlevelek jegyzékének közlését. Közleménye a f. évi I. és II. füzetben is folyik. Ez utóbbi füzetben találjuk *Beke* Antal első közleményét az erdélyi káptalan levéltáráról.

Az *Archivalische Zeitschrift* új sorozatának 5. kötete a következő tartalommal jelent meg: Karl *Primbs*, Übersicht von Testamenten aus dem Archive der ehemaligen Reichstadt Regensburg. — Hans *Bachmann*, Fragen und Aufgaben bei den Staatsprüfungen für den Archivdienst in Bayern 1891. und 1893. — Dr. Ludwig v. *Rockinger*, Zwei Urkunden aus den Jahren 1288. und 1312 über Rechtsverhältnisse zwischen Christen und Juden. — K. *Primbs*, Mittheilungen über Pabstbullen mit heraldischen Andeutungen. — Dr. Franz *Schneiderwirth*, Zur Geschichte des Archivs des ehemaligen Reichsstifts Kempten. — Dr. L. v. *Rockinger*, Zur Bedeutung von Anklängen an römisches Recht in bayerischen Urkunden des 15. Jahrhunderts. — P. P., Verzeichniss der in Ländern der westlichen Hälfte der österr. Monarchie von Kaiser Joseph 1782 bis 1790 aufgehobenen Klöster. — Edmund *Freiherr* v. *Oefele*, Zu den Kaiser- und Königsurkunden des Hochstiftes Eichstätt. — K. *Primbs*, Mittheilungen über eine Bulle des Papstes Alexander VIII. mit heraldischer Andeutung. — Dr. Christian *Häutle*, Entscheidung des Kaisers Ludwig des Bayers über die Zugehörigkeit von Lechanschwemmungen an Bayern und Schwaben. — Kurze Mittheilungen. — Register.

A *Centralblatt für Bibliothekswesen* legújabb füzeteinek tartalma: XI. évf. 12. f. (1894 december.) Dr. K. *Haebler*, Deutsche Buchdrucker in Spanien und Portugal. — Recensionen und Anzeigen: De Marchi e G. Bertolani, Inventario dei manoscritti della R. Biblioteca Universitaria di Pavia. I. (Wiese Berthold.) Könecke, Hessisches Buchdruckerbuch. (V. H.) Schwenke u. Lange, Die Silberbibliothek Hg. Albrechts v. Preussen u. seiner Gemahlin (M. P.) — Zur Stellvorrichtung J. Roth. — XII. évf. 1. f. (1895 január.) Dr. R. *Kautzsch*, Diebolt Lauber und seine Werkstatt in Hagenau. — F. *Falk*, Das Accipies-Bild in den Wiegendruckten. — Henri *Stein*, L'Exposition du Livre à Paris. — Recensionen und

Anzeigen: Alphabetisches Verzeichnis der französischen Litteratur in der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel. Der Bücher-Verzeichnisse der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel II. Band. (Emil Picot.) O. von Heinemann, Die Herzogliche Bibliothek zu Wolfenbüttel. (O. H.) Waldemar Nissen, Die Diataxis des Michael Attaleiates von 1077. (C. Haeblerin.) Dr. P. Bahlmann, Deutschlands katholische Katechismen bis zum Ende des XVI. Jahrh. (J. K.) — 2—3 f. (1895 február—márczius.) Dr. R. *Kautzsch*, Diebolt Lauber und seine Werkstatt in Hagenau (bef. közl.) — Adolf *Schmidt*, Ein Sammelband deutscher Lieder aus dem Jahre 1529. in der Grosshgl. Hofbibliothek zu Darmstadt. — **Recensionen und Anzeigen:** Karl Sudhoff, Versuch einer Kritik der Echtheit der Paracelsischen Schriften. I. Theil. Die unter Hohenheims Namen erschienenen Druckschriften. (O. H.) Dr. Wojciech Ketrzynski, Zakład narodowy imienia Ostolinskich. (M. P.) Oscar Grulich, Geschichte der Bibliothek und Naturaliensammlung der neuer Leopoldinisch-Carolinischen deutschen Akademie der Naturforscher. (C. Haeblerin.) William Fletcher, Public Libraries in America. (Dr. K. Pietsch.) Katalog der Ornamentstich-Sammlung des Kunstgewerke-Museums. (W. L. Schreiber.) — 4. f. (1895. ápril) O. *Radlach*, Die Bibliotheken der evang. Kirche in ihrer rechtsgeschichtlichen Entwicklung. — P. Gabriel *Meier*, Der Dictionnaire der französischen Akademie. — **Recensionen und Anzeigen:** Sylva Clapin, Dictionnaire canadien-français. (Berthold Wiese.) Papyrus Erzherzog Rainer. Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzhg. Rainer. (Ferd. Eichler.) Verzeichniss der Handschriften im preussischen Staate. I. Hannover. 3. Göttingen. 3. (M. P.) — Monsignor Isidoro Carini. (O. H.) — 5—6. f. 1895 (május—június.) W. L. *Schreiber*, Darf der Holzschnitt als Vorläufer der Buchdruckerkunst betrachtet werden? — Dr. G. *Knod*, Hugo Blotius in seinen Beziehungen zu Strassburg. — **Recensionen und Anzeigen:** Pellechet, Catalogue des Incunables des Bibliothèques publiques de Lyon. (P. Gabriel Meier.) The Ex-Libris Collection of the Ducal Library at Wolfenbüttel. (R. Kautzsch.) Anton E. Schönbach, Über Lesen und Bildung. (Ferd. Eichler.) I. C. Rowell Classification of books in the library (E. Grulich.) Dr. Rudolf Beer, Handschriftenschatze Spaniens. (Hermann Suchier.)

Álándó rovatok minden füzethen: Mittheilungen aus und über Bibliotheken, Vermischte Notizen, Neue Erscheinungen auf dem Gebiete des Bibliothekwesens, Antiquarische Kataloge, Personalnachrichten.

A Revue des Bibliothèques legűjabb fűzeteinek tartalma: V. évf. 1. f. (1895 január.) Ernest *Coyecqua*, Quatre catalogues de livres (1519—1529.) — Pierre de *Nolhac*, Une ligne autographe de Boccace. — Léon *Dorez*, L'exemplaire de Pline l'ancien d'Agosto Valdo de Padoue, et le cardinal Marcello Cervini. — **Bibliographie:** P. de Nolhac, Petrarque et l'humanisme, d'après

un essai de restitution de sa bibliothèque. (L. Auvray.) *Bibliotheca hagiographica graeca, seu elenchus vitarum sanctorum graece typis impressarum*, edid. hagiographi Bollandiani. (H. O.) Paul Durrieu et J. J. Marquet de Vasselot, *Les Manuscrits à miniatures des Héroïdes d'Ovide traduites par Saint-Gelais, et un grand miniaturiste français du XVI. siècle.* (Léon Dorez.) A. Kluyver, *Over het verblijf van Nicolaus Witsen te Moscou. 1664—1665.* (Gédéon Huet.) *Parole dette agli impiegati della Biblioteca nazionale centrale di Firenze dal Prefetto D. Chilovi il 25. novembre 1894.* (L. D.) — 2. f. (1895 február.) Dr. Giovanni *Bresciano*, *Notice sur un incunable Romain inconnu aux bibliographes* — Léon Dorez, *Mémoire juridique relatif à l'impression des livres liturgiques du diocèse de Troyes.* — Paul Bergmanns, *L'Imprimerie à Lierre.* — Vicomte de Grouchy, *Documents relatifs à l'impression des oeuvres de Daniel Sennert (1650.) et de François Tallemant (1666.)* — Léon Dorez, *Les héritières de Jacopo Giunta et Filippo Tinghi.* — Nécrologie: François de Caussade. (Paul Marnis.) — Bibliographie: George F. Warner, *Miniatures and Borders from the Book of Hours of Bona Sforza.* (Léon Dorez.) Paul Maréchal, Dufourny et Lancelot. *Notes sur les anciens inventaires du Trésor des Chartes de Lorraine.* (Léon Dorez.) *Annual Report of the Board of Regents of the Smithsonian Institution.* (L. D.) — 3. f. (1895 márczius.) Victor Mortet, *Les examens professionnels de bibliothécaire en France et à l'étranger et le recent arrêté relatif aux bibliothèques universitaires de Prusse.* — Nécrologie: Mgr Isidoro Carini. (Léon Dorez.) — Bibliographie: A. Giry, *Manuel de Diplomatique.* (Ferdinand Lot.) Maurice Pron, *Table alphabétique des publications de l'Académie Celtique et de la Société des Antiquaires de France.* (Léon Dorez.) — 4. f. (1895 ápril.) M. Pellechet, *Jaques de Voragine; Liste des éditions de ses ouvrages publiés au XV. siècle.* — G. Huet, *Une publication imaginaire.* — H. Omont, *de Catalogue imprimé de la Bibliothèque du Roi au XVIII. siècle.* — Bibliographie: G. Raynaud, *Une édition de Froissart projetée par Christophe Plantin. 1563—1565.* (Léon Dorez.) Falconer Madan, *A Summary Catalogue of Western Manuscripts in the Bodleian Library at Oxford. Vol. III.* (Léon Dorez.) E. Vouillème, *Die Incunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Bonn.* (Albert Maire.) H. Omont, *Nouveaux documents sur Gérard Morrhe imprimeur parisien. 1527—32.* (Léon Dorez.) Paul Bergmanns, *Un manuscrit illustré du roman d'Olivier de Castille.* (Léon Dorez.)

Állandó rovatok: *Personnel des Bibliothèques, Chronique des Bibliothèques.*

Mellékletek az 1—3. füzetekhez: G. Huet, *Catalogue des Manuscrits allemands de la Bibliothèque nationale.* (128—160. l.) — Az 5. füzethez: C. Coudere, *Inventaire sommaire de la Collection Clément de Boissy sur la juridiction et la jurisprudence de la chambre des comptes.*